

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1923.

Ljubljana, 22. julija 1923.

Štev. 5.

32.

KATOLIŠKI MISIJONI.

»Motu proprio« papeža Pija XI. z dne 3. maja 1922.

Rimskih papežev največja skrb mora biti očitno v tem, da z razširjanjem kraljestva Jezusa Kristusa po vsem svetu iščejo večno zveličanje duš, prav kakor je božji ustanovitelj Cerkve svojim apostolom zaukazal: »Pojdite in učite vse narode« (Mat. 28, 19.); »Oznanjujte evangelij vsem stvarjem.« (Mark. 16, 15.) Tega Peter, tega njegovi nasledniki niso nikdar opuščali. In prav iz tega vzroka je v času, ko je trud in napor izkušanih mož ob preiskavanju morij našel nepoznane pokrajine in tako odprl apostolskim možem dohod k novim ljudstvom, Naš prednik slavni Gregor XV. modro sodeč, kakor pričajo njegovi Dejepisi, da »je prvo poglavje pastirske dolžnosti razširjanje krščanske vere«, ustanovil sv. kongregacijo za razširjanje vere, po kateri naj bi se skoro neizmerno delo apostolstva med neverniki bolje pospeševalo. Te kongregacije dolžnost je namreč misijonarje pošiljati na vse strani, jih po potrebah krajev nameščati, nadalje osebam in zavodom s svetom in dejansko na pomoč biti, slednjič vse storiti, karkoli bi zahtevala vnema apostolata in mnogotera ljubezen Kristusova v prid pri potrebah misijonov. Kar pa zadeva posebej gmotna sredstva, ki čeprav pri katoliških misijonih niso glavno, so pa vendar velikega pomena, so jih nekdanj naši predniki kongregaciji obilno dajali. Vrhtega so krščanski vladarji nagnjeni tudi od misli o ne malih vsake vrste koristi, ki so jih upali dobiti za svoje države in ljudstva, z veliko radodarnostjo podpirali misijone. Zdaj pa je, kakor znano, apostolska stolica v povse drugačnem zunanem položaju, pa tudi se ne more upati na radodarnost držav za razširjanje sv. Cerkve.

Sicer se pa niso skoro še nikdar srea kristjanov tako razvnela za prospeh misijonov kakor takrat, ko je naš nepozabni prednik Benedikt XV. izdal na katoliški svet okrožnico »Maximum illud« o tej zadevi. Kajti nad vse dobremu in delavnemu papežu, ki je užil toliko grenkosti pri delu in v žalosti, ko je vojna tako dolgo trajala in je končno skoro obnemogel v vednem priporočanju miru Evropi, je po božji dobrotnosti prišla tolažba, da je po gotovih znakih videl, da bodo v Afriki, v Aziji, v Ameriki uspehi evangeljskega oznanjevanja kmalu mnogo srečnejši kakor poprej.

Mi pa, ki nas drži in jači isto pričakovanje, spoznamo za Našo dolžnost, stvari ne odreči nobene pomoči, in radi tega kar najmarljiveje

skrbeti, da se to, kar je on nad vse modro ukazal, izvršuje in da misijonarji dobijo obilno pomoč, ki jo potrebujejo za uspešno delo. Pomoči, ki obstoji v gmotnih sredstvih, iščejo redovniške družbe vsaka za svoje misijone od krščanskega ljudstva: ljudstvo pa iz ljubezni do vere in vneme krščanske ljubezni in iz drugih plemenitih namenov daje rado, v nekaterih narodih prav obilno. Toda ta način pobiranja darov ni le neprikladen za potrebe posameznih misijonov, ampak tudi ni mogoče enako in po redu upravljati vse misijone v njih večjo korist in trajnost.

Katerikoli načini pomagati posameznim misijonom so se iznašli, vse te Mi kakor naši predniki potrdimo, imamo pa v misli poskrbeti po gotovem načinu in potu z zbirkami po vsem katoliškem svetu za vse misijone, in sicer tako, da se zberó vsi med vsemi kristjani nabrani darovi, tudi najmanjši v skupen sklad namenjen za pomoč vsem misijonom in da se ta sklad izroči le Naši oblasti in razsodbi in sv. kongregaciji za razširjanje sv. vere ter da se razdeli po od Nas odbranih možeh med vse misijone po njih potrebnosti.

V premišljevanju, kako bi ta namen dosegli, smo se na srečo domislili, onega prekrasnega ljudskega društva za razširjanje sv. vere, ki so ga prav pred sto leti ustanovili nekateri vere in ljubezni polni možje. Ni ga, ki bi ne poznal odličnih zaslug te naprave, ki se more šteti med odlične krasnejše dobe v katoliški Franciji; čudovito je, kako mnogi iz vseh delov sveta so po tem društvu katoliške misijone s svojim imetjem, z nabirkami in s pobožnimi molitvami podpirali. Zato so z velikimi papeškimi odpustki in pravicami to društvo, o katerem govorimo, obdarovali Naši predniki, predvsem sta je Gregorij XVI. z apostolskim pismom »Probe nostis« z dne 15. avgusta 1840 in Leon XIII. z okrožnico »Sancta Dei civitas« z dne 3. decembra 1880 priporočila vsem škofom in vsej čredi vernikov s posebno pohvalnimi besedami. Mi pa želimo na tem mestu pohvaliti obojni odbor, lionski in pariški, ki društvo vodi, previdnost in enakost pri podpiranju misijonov nele tistih, ki jih je plemeniti francoski narod po vzoru in vnemi svojih prednikov ohraniti in razširjati vero sam ustanovil, ampak tudi misijone, ki so jih ustanovili ostali narodi v duhu Kristusovem med seboj tekmujoči.

Iz tega tu omenjenega vzroka, mesto da bi kaj novega iznašli, hočemo izvršiti, da se to društvo za razširjanje sv. vere po prenešenju svojega sedeža v to sveto mesto, vsega krščanstva prestolico, časovnim potrebam primerno preuredi, da prejme sijaj Naše veljave in postane Naš ustav za zbiranje darov vernikov v prid vseh katoliških misijonov. To bomo storili tem rajši, ker je točasno načelstvo tako lionsko, kakor pariško, v spoštovanja polnem pismu do Nas izjavilo, da hočejo kot poslušni sinovi Cerkve drage volje sprejeti, karkoli bo apostolska stolica o stvari njim in njihovem ljudstvu tako dragi ukrenila. V tem so se izkazali ti odlični možje vredni i katoliške veroizpovedi i francoskega imena, ko so javno pokazali, da toliko cenijo delo za razširjanje kraljestva Jezusa Kristusa na zemlji, da se ne bi obotavljali odpovedati se stvarim, ki so jim

po pravici ljube. Mi pa to duševno lastnost, ne le teh mož, ampak vsega katoliškega ljudstva v Franciji s pohvalo pred vso Cerkvijo poudarjamo. In tako v polnosti apostolske oblasti po lastnem nagibu in popolnoma poznavajoči zadevo določamo in ukazujemo:

I. Pobožno društvo za razširjanje vere, na novo urejeno, bodi že zdaj v Rimu pri sv. kongregaciji za razširjanje sv. vere, da bo same apostolske stolice ustav za zbiranje darov vernikov od vseh strani in izdajanje istih v prid vseh katoliških misijonov.

II. Društvu bo načeloval svet, imenovan od Nas po isti sv. kongregaciji, izbran iz duhovščine onih narodov, ki donašajo po zavezi gotovo vsoto denarja v sklad.

III. Narod francoski naj bo, ker je društvo, za katero gre, ustanovil, in je za izpreobrnitev nevernikov vedno jako koristno deloval, deležen posebne pravice v vrhovnem svetu.

IV. Kako naj se društvo in prav tako vrhovni svet vladata, je določeno po dvojnem zakonu, ki je temu pismu priložen.

V. Osrednji sveti, za vsako narodnost, kakor se imenujejo, naj sestavijo svoja pravila po teh naših zakonih po razsodbi vrhovnega sveta. Kjer takih svetov še ni, naj škofje poskrbe za njih ustanovitev. Kjer pa je zadeva že po podobnem ustavu urejena, čeprav pod drugim imenom, je stvar škofov izvršiti, da se dotični ustav, po odstranitvi vsega razlikovanja, temu društvu priklopi; silno važno je namreč v tem pogledu za uspeh, da se, v kolikor dopušča različnost krajev, ohrani enakost.

Mi seveda, zanašajoč se na zaščito Brezmadežne Device Marije in apostolskih prvakov Petra in Pavla, pa tudi onega velikega oznanjevalca katoliške vere, sv. Frančiška Ksaverja, tega društva nebeskega patrona, trdno zaupamo, da se bo po božji dobroti, kar je naš prednik tako močno želel, to društvo za razširjanje vere, pa tudi dve drugi, Dejanje sv. Detinstva in sv. Petra apostola za izobraženje domačega klera, kateri društvi sv. stolica kot svoji priznava, močno in razveseljivo dvignilo. Prepričani smo, da bodo škofje in drugi cerkveni predstojniki vsak pri svoji cerkvi vse svoje vneto delovanje za Nas zastavili zlasti s pomočjo misijonskega udruženja klera, kakor se imenuje; to društvo, čudovito prikladno, potrjeno od Nas in Našega prednika, bodo, ako še ne obstoji, čimpreje ustanovili.

Karkoli smo po tem pismu določili, naj ima trdno in zakonito moč, brez vsakih zaprek.

Dano v Rimu pri Sv. Petru, dne 3. maja na praznik Najdenja Sv. Križa, 1922 v prvem letu Našega pontifikata.

Pij XI.

Glavna pravila pobožne družbe za razširjanje vere.

I. Pobožna družba za razširjanje vere, ki stoji med drugimi ustanovami v korist misijonov na prvem mestu, je enotna in v resnici katoliška: združenje namreč vseh vernikov iz vseh narodov, ne le da bi podpiralo oznanjevanje evangelija po vsem svetu s skupno molitvijo k Bogu, ampak

da bi tudi vzdrževalo delo misijonarjev z nabiranjem darov in z razdeljevanjem od vernikov darovanega denarja med misijone.

II. Ta pobožna družba je bila ustanovljena v Lionu l. 1822; tekom časa je bila od rimskih papežev obdarovana s posebnimi pravicami in duhovnimi dobrotami, slednjič je bila povzdignjena od papeža Pija XI. z Motu proprio z dne 3. maja 1922 do veljave apostolske ustanove.

III. Radi tega sloni ta pobožna družba na veljavi apostolske stolice, od katere zajema moč in krepost; glavni sedež ima v Rimu v palači svete kongregacije za razširjanje vere, od katere je, sicer ločena, vendar odvisna.

IV. Kot člani družbe se vpisujejo krščanski verniki po vsem svetu, ko so izpolnili vsaj 12 let in prispevajo vsak teden dvajseti del ital. lire, ali četrť lire vsak mesec, ali dve liri in 60 centesimov vsako leto; dolžni so vrh tega moliti vsak dan en Očenaš in Češčeno Marijo s pridejano prošnjo Sv. Frančišek Ksaverij, prosi za nas. Oni pa, ki darujejo enkrat 200 lir, se vpišejo kot trajni člani.

V. Člani pobožne družbe se vpisujejo v skupino po deset, sto, ali tisoč, ali drugače po prilikah kraja in drugih okoliščinah.

VI. Pobožna družba bo rada sprejemala ne le denar darovan od članov in drugih prostovoljno darovan: tudi darove za sv. maše, tudi nepremičnine in dragocene reči katerekoli vrste v korist misijonov.

VII. Vrhovno upravo pobožne družbe vodi višji vrhovni svet s sedežem v Rimu pri sv. kongregaciji za razširjanje sv. vere. Njemu načeluje vsakokratni tajnik sv. kongregacije za razširjanje vere, ki je za ta posel izrecno imenovan od papeža. Svet pa deluje in se vodi po določenih pravilih.

VIII. Med raznimi narodi, kjer je ustanovljena pobožna družba, se bodo ustanovili narodni sveti, ki bodo podložni višjemu vrhovnemu svetu v Rimu. Njihovi predsedniki se bodo izvolili od sv. zbora za razširjanje vere po nasvetu škofov.

IX. Višji vrhovni svet bo skrbel:

1. da se pri vseh narodih s pomočjo škofov pravilno ustanovi pobožna družba in se utrdi, zlasti z ustanovitvijo narodnih svetov;
2. da se ohrani en in isti način o razdeljevanju pomoči za misijone;
3. da se združijo v eno, primerno naravi te pobožne družbe, razne nove naprave v pokrajinah;
4. da se pregledajo in potrdijo pravila in računске knjige, ki jih predlagajo sveti posameznih narodnosti;
5. da se bo denar, darovan od vernikov, razdeljeval enakomerno po pravilih od sv. kongregacije za razširjanje vere v to izdanih.

X. Nabrani denar se razdeljuje od višjega vrhovnega sveta misijonom vsako leto meseca marca.

XI. Vsi misijoni brez izjeme se podpirajo iz tega denarja, ki se z ozirom na potrebe vsem enakomerno razdeljuje. O prejetem in razdeljenem denarju bo poročalo vsako leto izvestje pobožne družbe.

XII. Potrebe misijonov se naznanjajo deloma po vednosti sv. kongregacije za razširjanje vere deloma iz odgovorov danih na posebne prošnje misijonarjev.

XIII. Sveti, ustanovljeni med posameznimi narodi, pa imajo nalogo:

1. da se pobožna družba v vseh škofijah pravilno ustanovi in, ko je ustanovljena, pospešuje;
2. da se bistvo in namen pobožne družbe primerno objavlja, zlasti v knjigah in listih naravi posameznih narodnosti primernih; tem je pred vsem prištevati letopise o razširjanju sv. vere v ljudski jezik prevedene;

3. da se denar, nabran v posameznih škofijah, pravilno upravlja in gotovo odpošilja višjemu vrhovnemu svetu.

XIV. V posameznih škofijah se vodstvo pobožne družbe izbere od škofov v ta namen, da skrbi, da v posameznih župnijah po prizadevanju župnikov pobožna družba uspešno deluje, da zbira denar darovan od vernikov in ga pošilja narodnemu svetu.

XV. Za razširjanje pobožne družbe dobro služi misijonsko udruženje klera, ki ima namen, spodbujati duhovnike za pobožno družbo in za drugo tozadevno delovanje.

XVI. Primerno namenu, za kateri je pobožna družba ustanovljena, bodo i višji vrhovni svet i narodni sveti ter škofijska vodstva s pridigami in javnimi pobožnostmi marljivo skrbela, da bo v članih živela živa vera, resnična pobožnost, vnema za zveličanje duš, po katerih se bo pobožni družbi zagotovila božja pomoč za obilne sadove.

33.

DRAGINJSKE DOKLADE DUHOVNIKOM.

Na razna vprašanja glede draginjskih doklad, ki so bile duhovnikom na podlagi podane predpisane prijave nakazane ali se jim niso priznale, se daje sledeče pojasnilo:

Opozoriti je najprej na prvi del člena 9. uredbe o draginjskih dokladah duhovnikom (Uradni list 1923, 102). Imenovani člen se glasi:

Člen 9. Minister za vere sme glede na potrebo, da se dotične osebe stanu primerno vzdržujejo, izjemoma dovoljevati draginjske doklade tudi osebam, katerim bi po pravilu člena 7. vobče ne pripadale, in v delih, večjih od onih, od katerih bi imele pravico po stopnjah člena 8.; sme pa izjemoma ali v celoti ali deloma tudi odvzeti draginjske doklade osebam, ki sicer ne razpolagajo z dohodki, določenimi v omenjenih členih, a jim dohodki druge vrste omogočajo stanu primerno vzdrževanje tudi brez te državne pomoči.

V členu 9. navedena člena se glasita:

Člen 7. Smatrati je, da lahko ob rednih svojih dohodkih stanu primerno izhajajo in da potemtakem nimajo pravice ne do osebne ne do rodbinske draginjske doklade:

a) aktivni duhovniki, ki uživajo od svoje parohije (župnije, beneficija, nadarbine) razen dvorišča in vrta v površini največ do $1\frac{1}{2}$ katastralnega orala (katastralni oral = 1600 kvadratnih sežnjev = 0.5755 hektarov) še najmanj 32 katastralnih oralov kulturnega zemljišča (vrtov, vinogradov, njiv, travnikov itd.) ali ki plačujejo od privatne imovine ali privatnih dohodkov na leto preko 300 dinarjev neposrednega davka;

b) upokojeni, dosluženi in onemogli duhovniki in duhovniške vdove, ki imajo ali od lastne imovine ali od osebne dela najmanj 1000 dinarjev mesečnih dohodkov.

Člen 8. Aktivnim duhovnikom, ki uživajo pod 32 do najmanj 8 katastralnih oralov vračunljivega zemljišča (člen 7.) ali plačujejo 300 in manj do najmanj 75 dinarjev letnega neposrednega davka od privatne imovine ali privatnih dohodkov, se sme praviloma dajati samo ustrezen del osebnih in rodbinskih draginjskih doklad in sicer:

a) od 24 do pod 32 katastralnih oralov posestva ali od preko 225 do 300 dinarjev neposrednega davka $\frac{1}{4}$ (ena četrtnina) doklad;

b) od 16 do pod 24 katastralnih oralov posestva ali od preko 150 do 225 dinarjev neposrednega davka $\frac{1}{2}$ (ena polovica) doklade;

c) od 8 do pod 16 katastralnih oralov posestva ali od preko 75 do 150 dinarjev neposrednega davka $\frac{3}{4}$ (tri četrtine) doklade.

Ko se odreja del doklade aktivnemu duhovništvu po teh stopnjah, je treba kombinirati zemljiško posestvo parohije (župnije, beneficija, nadarbine) z neposrednim davkom od privatne imovine ali privatnih dohodkov tako, da se oni del doklade, do katerega ima duhovnik pravico po zemljiškem posestvu, zmanjša še za del, ki mu ga je odvzeti z ozirom na znesek neposrednega davka.

Duhovniki torej, ki na temelju člena 7. in 8. sploh niso dobili, ali niso dobili cele draginjske doklade, morejo v uvaževanja vrednih primerih prositi za dovoljenje ali zvišanje draginjske doklade. Dotično prošnjo, naslovljeno na gospoda ministra za vere, naj pošljejo po predpisanem potu t. j. ordinariatu. Prošnjo je kolkovati s kolkom Din 3.— Za navedbe v prošnji se morajo dodati dokazila. Tako n. pr. naj se glede bonitete zemljišč napravijo izpiski iz zemljiških posestnih listov vsebujoči številko parcele, razred, kulturno vrsto in katastralni donos. Ta izpisek naj potrdi davčni urad. Glede dohodkov iz gospodarstva naj se napravi izvleček za tri leta iz gospodarskega zapisnika, ki ga po pregledu potrdi dekanijski urad ali ordinariat. O posebnih krajevnih razmerah, o nesrečah pri gospodarstvu, o ujmah, o draginji delavcev itd. bi moglo dati potrdilo županstvo. O gozdih je priložiti potrdilo okr. glavarstva ali izjavo gozdarskega komisarja, iz katere so razvidni letni dohodki iz nadarbinskih gozdov. Vsako prilogo je kolkovati z Din 1.—

Pripominja se še, da so se pri priznanju draginjskih doklad upoštevala vsa kulturna zemljišča, ki jih uživa nadarbinar, tudi ustanovna, ki se pa po mnenju ordinariata, ker so obremenjena, ne morejo v vsem obsegu uštevati kot užitek nadarbinarju. Zato naj duhovniki v prošnjah navedejo, kake dolžnosti so združene z ustanovnim zemljiščem in kake stroške imajo, zlasti višino pristojbinskega namestka.

Glede upoštevanja gozdov je prejel gospod knezoškof od gospoda ministra za vere z dne 5. aprila 1923 V. K. Br. 783/1923 sledečo rešitev:

Presvetli gospodine! Odgovarajući na cenjenu Vašu telegrafsku predstavku od 28. pr. mes. čast mi je izvestiti Vas, da veoma žalim što mi de lege lata nije moguće izaći u susret zahtevu Vaše Presvetlosti, da se nadarbinske šume ne uzumaju u opšte u obzir kod odmerivanja dodataka parohijskom sveštenstvu prema Uredbi od 5. januara 1923. kod M. S. Br. 17.

U članu se 7. citovane Uredbe ne napominju doduše izrikom nadarbinske šume medju raznim vrstama nadarbinskoga zemljišta, čijim je posedom ograničeno pravo sveštenika na dodatke za skupoću, ali je kao načelno ograničenje statuirana površina »kulturnoga zemljišta« uopšte, a pojedine su vrsti kulturnega zemljišta (vrtovi, vinogradi, oranice, livade) navedene kraj toga u zagradi same egzemplifikativno, i ne možda taksativno, što se naročito vidi i iz reči »i tako dalje« dodatih na kraju toga izbrajanja. Pa jer su i šume svakako jedna vrsta »kulturnoga zemljišta«, ne može ih se prema postojećoj Uredbi nikako pustiti sa vida kod odmerivanja svešte-

ničkih dodataka. Ali jer nije isključena mogućnost, da je tu i tamo ono, što se prema gruntovnici (zemljišniku) ili katastru »šumom« naziva, u istinu samo možda mlada još branjevina ili poharana već krčevina, objasnio sam rešenjem od 6. III. 1923. god. V. K. Br. 495, koje je i područnome Vam Ordinarijatu znanja radi saopšteno, da se šuma samo onda zaračunava u kompleks onoga zemljišta, prema čijoj se površini parohijskomu svešteniku odmeruje dodatak na skupoću, ako je dorasla za seću, pa uživaocu donosi faktični prihod.

Inače ću po dužnosti svojoj veoma rada preduzeti sve, što je u mojoj vlasti, da područnome Vam svećenstvu budu po mogućnosti što pre doznačeni povišeni dodaci na skupoću.

Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za prosveto in vere, pa je z dopisom z dne 19. maja 1923, št. 1939, sporočila sledeće:

Na dopis z dne 16. 1. 1923, št. 228, se sporoča, da je ministarstvo ver z odlokom z dne 11. 5. 1923, št. 1052, poslalo semkaj sledeće pojasnilo glede uračunavanja gozdov med vpoštevano zemljišče v smislu uredbe o novi draginjski dokladi z dne 5. 1. 1923, M. S. št. 17.

Pojasnilo slove:

1. Nema sumnje, da svako zemljište, pa i ono posve neplodno, može da uz racionalno iskorišćavanje donosi uživaocu izvestan prihod; pogotovu pak važi to za šumsko tlo, koje se može da u danim prilikama nameni i drugim vrstima kulture. Ali kad se u objašnjenju Gospodina Ministra Vera od 6. marta 1919. godine V. K. Br. 495, govori o šumi »dorasloj za seću«, koja kao takova donosi uživaocu faktični prihod, onda bi svakome trebalo da bude jasno, da se tu misli isključivo p r i h o d u u d r v u bilo gradjevnom ili ogrevnom.

2. Ako sveštenici tamošnjega administrativnoga područja nisu u svojim prijavama za dodatke na skupoću istakli ove okolnosti, jesu li im nadarbinske šume dorasle za seću i nose li im kao takove faktični prihod, nije sama ta činjenica nipošto dovoljnim razlogom, da se citovano objašnjenje Gospodina ministra Vera izmeni, jer se odnosne prijave sveštenika, koji imaju nadarbinskih šuma, mogu u tome pogledu u svako doba bez ikakvih poteškoća i naknadno nadopuniti.

INDULT SV. STOLICE GLEDE CERKVENEGA PERILA.

Pri sv. stolici se je vložila naslednja prošnja in je došla rešitev kakor sledi:

Beatissime Pater!

Rectores ecclesiarum Dioecesis Labacensis ob penuriam rerum iam non possunt comparare linum ex quo sacra supellex conficienda sit. Quapropter Episcopus Labacensis petit facultatem, qua exceptis corporalibus, pallis ac purificatoriis, sacram supellectilem, amictus, albas, tobaleas, mappulas ex gossipio confici liceat.

Et Deus etc.

L a b a c e n.

Sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter a Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa XI. tributarum, attentis expositis peculiaribus adiunctis eisque perdurantibus, ad proximum quinquennium petitem Indultum ex prudenti iudicio Rmi Episcopi seu Ordinarii Labacensis, benigne concessit; servatis de cetero servandis. Contrariis non obstantibus quibuscunque. Die 23. Junii 1923.

L. S.

A. Card. Vico Ep. Portuen. Praef.
Alexander Verde S. R. C. Secr.

35.

MONITUM AD LOCORUM ORDINARIOS.

A. A. S. 1923, 152.

Accidit non infrequenter ut scriptores, etiam qui ut boni catholici vulgo habentur, in foliis quotidianis vel periodicis laudent, magnificent, adprobent libros, scripta, picturas, sculpturas aliave id genus ingenii et artis opera catholicae doctrinae seu christiano sensui contraria, quandoque etiam a Sancta Sede expresse reprobata.

Quam grave inde, si Pastores animarum haec inobservata et impunita relinquunt, fidelium scandalum cum fidei morumque detrimento oriri possit, facile intelligitur. Quod ne fiat Suprema haec S. Congregatio S. Officii, adprobante Ssmo D. N. Pio Pp. XI, locorum Ordinarios admonendos censet, ut pro eorum munere erga scriptores huiusmodi, si quos forte inter proprios subditos adesse comperirent (praecipue si de clero seu saeculari seu regulari), sive per se sive adhibita quoque Consiliorum vigilantiae cooperatione, non omittant quas efficaciores in Domino iudicaverint, nulla interiecta moro, providentias adhibere.

Romae ex aedibus S. Officii, 15 martii 1923.

R. Card. Merry del Val, Secretarius.

36.

**KANONIČNA VIZITACIJA IN BIRMOVANJE
V DEKANIJI KOČEVJE.**

V času od 8. do 24. septembra 1923 se bo vršila kanonična vizitacija in birmovanje v kočevski dekaniji po sledečem redu:

1. Kočevje v soboto 8. septembra.
2. Banja Loka v nedeljo 9. septembra.
3. Fara v ponedeljek 10. septembra.

4. Osilnica v torek 11. septembra.
5. Reka v četrtek 13. septembra.
6. Borovec v petek 14. septembra.
7. Gotenica v soboto 15. septembra.
8. Mozelj v nedeljo 16. septembra.
9. Spodnji log v ponedeljek 17. septembra.
10. Nemška Loka v torek 18. septembra.
11. Koprivnik v sredo 19. septembra.
12. Stara cerkev v četrtek 20. septembra.
13. Polom v soboto 22. septembra.
14. Stari log v nedeljo 23. septembra.
15. Topla Reber v ponedeljek 24. septembra.

37.

LJUDSKI MISIJONI V LJUBLJANSKI ŠKOFIJI.

V smislu priporočila in odredbe z dne 1. januarja 1919, Škof. list 1919 str. 4 so se izvršili misijoni v sledečih župnijah:

Leta 1919: Ajdovec, Besnica, Boh. Bela, Bučka, Črnuče, Dobropolje, Duplje, Gorje, Javorje nad Loko, Kamnik, Komenda, Mirna, Osilnica, Polhov gradec, Polšnik, Preska, Radeče, Ribnica, Sava, Selca, Semič, Smednik, Sostro, Št. Jakob ob Savi, Št. Rupert, Škocijan pri Mokronogu, Šmartno pri Litiji, Štanga, Trebelno, Velesovo, Vrhnika, Zapogce.

Leta 1920: Banja Loka, Bela cerkev, Boh. Bistrica, Brezovica, Cerklje pri Kranju, Cirknica, Črni vrh nad Polhovim gradcem, Črnomelj, Dobrova, Dolenja vas, Domžale, Dražgoše, Fara, Gotenica, Homec, Ihan, Kočevje, Kostanjevica, Kropa, Leše, Ljubljana - stolnica, Ljubljana - Mar. Oznanj., Ljubljana - Sv. Peter, Ljubljana - Trnovo, Lučine, Mengeš, Mokronog, Mozelj, Podbrezje, Radovica, Rob, Rova, Rudnik, Sora, Srednja vas v Bohinju, Stara cerkev, Stara Oslica, Stopiče, Stranje, Sv. Katarina, Sv. Trije Kralji, Svibno, Št. Peter pri N. m., Št. Jošt nad Vrhniko, Št. Lenart, Škocijan pri Turjaku, Šmartin pod Šmarno goro, Štanga (ponovitev), Trata, Trebnje, Trstenik, Turjak, Tržič, Velike Lašče, Vič, Zlato polje, Žiri.

Leta 1921: Begunje pri Lescah, Bled, Bloke, Borovec, Borovnica, Boštanj, Brdo, Breznica, Dob, Dol, Dragatuš, Grahovo, Hmelnik (grad), Kamna gorica, Koprivnik, Kovor, Križe, Leskovec, Lipoglav, Mavčiče, Metlika, Naklo, Nevlje, Novo mesto, Poljane nad Loko, Prečina, Preddvor, Preloka, Preserje, Reka, Reteče, Sela pri Kamniku, Spodnji Tuhinj, Stara Loka, Stari trg ob Kolpi, Stična, Struge, Sv. Križ nad Jes., Sv. Trojica nad Cirkn., Šenčur pri Kranju, Šmarjeta, Šmartin pri Kranju, Špitalič, Toplice, Vinica, Višnja gora, Zgornji Tuhinj, Železniki.

Leta 1922: Begunje pri Cirkn., Blagovica, Boh. Bela (ponovitev), Boh. Bistrica (ponovitev), Brusnice, Črmošnjice, D. M. v Polju, Dobrnič, Gora pri Sodr., Goriče, Hinje, Hmelnik (grad, ponovitev), Janče, Javor pod Lj., Ježica, Kokra, Kopanj, Koroška Bela, Kranj, Kranjska gora, Leskovec (ponovitev), Ljubljana - Sv. Jožef (jezuiti), Loški potok, Mekinje, Motnik, Ovsiše, Planina pri Rakeku, Podšentjur (Čemšenik), Polica, Prežganje, Primskovo, Suhor, Sv. Gregor, Sv. Helena, Šenčur pri Kranju (ponovitev), Št

Lovrenc, Št. Vid nad Ljubljano, Št. Vid pri Stični, Škofja Loka, Šmarije, Trboje, Trebnje (ponovitev), Vranja peč, Žalina, Žužemberk.

Leta 1923: Babno polje, Begunje pri Cirkn. (ponovitev), Št. Jurje pri Šmariji, Sorica.

38.

RAZNE OBJAVE.

Razpis služb. V Davči pri Sorici je namestiti duhovnika, ki bo ondi vodil dušno pastirstvo. Prejemal bo kongruo kaplana v Sorici z draginjsko doklado, soseska Davče pa se je zavezala na prostovoljne dajatve v naturalijah. Duhovniška hiša je nova.

Pri pokopališču sv. Križa v Ljubljani se bo namestil za službo upravitelja sposoben duhovnik, ki bo vodil vso upravo pokopališča in bo imel za stanovanje nanovo dozidano nadstropje hiše pri pokopališču. Določila se bo primerna plača.

Gg. duhovniki, ki bi reflektirali na eno ali drugo teh dveh služb, naj se prigrasijo ordinariatu najkasneje do 15. avgusta t. l.

Katoliški shod v Ljubljani. Opozarja se na odredbo v Škofijiškem listu 1923, str. 79, glede oratio imperata de Spiritu Sancto.

Binacija na nedeljo evharističnega shoda v Zagrebu in na nedeljo katoliškega shoda v Ljubljani je dovolil prevzvišeni gospod knezoškof duhovnikom, ki bi namestovali duhovnike, ki se bodo udeležili enega ali drugega shoda.

Mašne intencije. Gg. duhovniki se naprošajo, da pošljejo ordinariatu čimprej manualne maše, ki jih sami ne bodo mogli opraviti. Kmalu se namreč lahko zgodi, da ordinariat ne bo mogel postreči z mašnimi intencijami duhovnikom, ki zanje prosijo. Hkrati vnovič opozarjamo na opomin v Škof. listu 1922, str. 9, Manualne maše.

Matični izpiski. Glede na objavo dopisa pokrajinske uprave, odd. za notr. zadeve v Ljubljani z dne 19. aprila 1923, št. 11.800, o izdajanju exoffo matičnih izpiskov se daje gg. matičnim voditeljem na razna vprašanja sledeče pojasnilo: Matični izpiski, ki jih ima v mislih gorinavedeni dopis, so popolni in doslovni izpiski iz matice, ne le izpiski, kakor so se dajali n. pr. za ljudsko štetje ali v mestih za vpis otrok v osnovne šole. Posebej, kar zadene okrajne bolniške blagajne in državne železnice, velja T. P. 117. lit. n. pristojbinskega zakona: Spričevala, ki jih morajo donesti osebe, ki prejemajo od države, občine, javnih zavodov podporne prispevke pod katerimkoli imenom ali ubožnino, da obstoje okolnosti, od katerih zavisí prejem užitka, so v ta namen pogojno pristojbine prosta.

Na temelju tega določila so n. pr. potrdila župnih uradov o rojstvu ali smrti v rodbinah uslužbencev državnih železnic, ako jih zaprosijo ti ali predstojniki, samo kot predpisana dokazila, da se more dotičniku nakazati podpora, čeprav so pravilno podpisana in opremljena z župnim pečatom, kolka prosta. Potrdilo pa naj obsega le bistvene osebne podatke in datum rojstva ali smrti. Popolni matični izpiski naj se ne izdajajo. Na potrdilo naj se tudi pripiše: »Za uveljavljenje pravice do prispevka iz bolniškega ali podpornega zaklada za I. I. po T. P. 117, lit. n. kolka prosto.«

V smislu dopisa pokrajinske uprave za Slovenijo odd. za notranje zadeve z dne 27. junija 1923, št. 18.493, se matični uradi obveščajo, da

se tudi pri nas akreditiranim inozemskim konzulatom ne sme izdajati formalnih ex officio izpisov iz matic, vsaj dokler nimamo z nobeno tujo državo tozadevnih reciprocitetnih pogodb. Pač pa so matični uradi dolžni, dati pri nas akreditiranim konzulatom pojasnila iz matic v obliki dopisa, ako jih konzulat za to naprosi. Na primer: x y je rojen . . . , umrl dne . . . v . . . , x in y sta se poročila dne . . . in slično. Ako konzulat ali kdor si bodi drugi, ki ni upravičen zahtevati ex officio izvlečka, želi formalni izvleček, mora ta biti pravilno kolkovan, ter si voditelj matice lahko zaračuna predpisano pristojbino za tiskovino in za izstavitev. Te vrste dopisi naj se pošiljajo konzulatom vedno potem okrajnega glavarstva.

Raziskavanje po maticah. 1. Okrajno glavarstvo v Litiji prosi z dopisom z dne 5. maja 1923, št. 8888/23 radi domovinstva za poročni list Helene Maselj (roj. Lukan). Matični uradi v kamniškem in litijskem okraju naj o tem raziskujejo po maticah. V slučaju pozitivne najdbe naj se pošlje semkaj ex officio poročni list. — 2. Isto okrajno glavarstvo prosi z dopisom z dne 14. junija 1923, št. 8908 za izsleditev vpisa rojstnih podatkov Mihaela Hribarja, rojenega 8. novembra 1801. To matično zadevo naj preiščejo župni uradi okraja litijskega. — 3. Vsled dopisa pokrajinske uprave za Slovenijo odd. za socialno politiko z dne 2. maja 1923, št. II. 3646/23, se župni uradi ponovno opozarjajo na naročilo v Škof. listu 1922, str. 68, glede raziskavanja po maticah o otroku z imenom Slavica, ker so bila vsa dosedanja poizvedovanja brezuspešna.

39.

ŠKOFIJSKO DRUŠTVO ZA VARSTVO SIROT V LJUBLJANI.

Te dni se bo razposlalo župnim uradom drugo letno poročilo škofijskega društva za varstvo sirot.

Gg. duhovniki naj o delovanju društva poročajo vernikom in jim priporoče društvo v vsestransko podporo. Poročilu je pridejana poštna položnica.

40.

KONKURZNI RAZPIS.

Razpisujeta se župniji Č r n i v r h nad Polhovim gradcem in S t a r i t r g pri Ložu.

Pravilno opremljene prošnje je nasloviti na škofijski ordinariat v Ljubljani. Kot zaključni rok za vlaganje prošenj se določa 20. avgust 1923.

41.

ŠKOFIJSKA KRONIKA.

Podeljeni sta župniji: Škofja Loka dr. Jankotu A r n e j e u, župnemu upravitelju v Gornjem Logatcu, župnija Kopanj Ivanu K o g o v š k u, kaplanu pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Umeščeni so bili: Janez Hladnik, župnik na Trebelnem, na župnijo Št. Vid pri Stični in Anton Štritof, ekspozit v St. Vidu pri Brdu, na župnijo Trebelno dne 13. junija 1923; Ivan Kogovšek, kaplan pri Sv. Jakobu v Ljubljani, na župnijo Kopanj dne 16. julija 1923.

Mašniško posvečenje so dne 29. junija 1923 prejeli: Andrej Križman, Komenda; Franc Lavrenčič, Vrhpolje pri Vipavi; Franc Markež, Jesenice; Jožef Mlakar, Stari trg pri Rakeku; Anton Pogačnik, Kamna gorica; Anton Ravnikar, Stara Loka; Jožef Rott, Dol pri Ljubljani; Janez Špendal, Kamna gorica; Anton Vovk, Breznica; Maksimiljan Miklavčič, Poljane nad Loko; Janez Sladič, Mirna; Matija Tomc, Podzemelj; Janez Zajc, Matija Lovrenčič, salezijanske družbe.

Promoviral je na ljubljanski univerzi za doktorja bogoslovja dr. phil. Alojzij Zupan, studijski prefekt v škof. duhovskem semenišču v Ljubljani.

Umrli so: Frančišek Schweiger, zlatomašnik, župnik in dekan v pokoju, v Črnomlju dne 7. junija 1923 v starosti 77 let. — Jožef Lovšin, kaplan v Preserju, dne 7. julija 1923, v starosti 30 let. — Janez Kromar, župnik v Starem trgu pri Ložu, v Ljubljani dne 18. julija 1923, v starosti 55 let. — N. v m. p.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 22. julija 1922.

Vsebina: 32. Katoliški misijoni. — 33. Draginjske doklade duhovnikom. — 34. Indult sv. stolice glede cerkvenega perila. — 35. Monitum ad locorum Ordinarios. — 36. Kanonična vizitacija. — 37. Ljudski misijoni v ljubljanski škofiji. — 38. Razne objave. — 39. Škofijsko društvo za varstvo sirot. — 40. Konkurni razpis. — 41. Škofijska kronika.

Izdajatelj šk. ordinariat. — Odg. urednik Josip Dostal. — Natisnila Jugosl. tiskarna.